

Арніка

Зірка Мензатюк

У горах Карпатах на полонині Цадул росла маленька арніка. Навколо стояла тисяча різних трав і тисяча квітів, вони лепетали під вітром і слухали казки про Чугайстра. А маленька арніка цілі дні дивилася на сонце.

— Яке воно миле й усміхнене! — говорила рослинка.— Я б хотіла бути схожою бодай на найтонший його промінець!

— Що ти кажеш! — шелеснув кмин.— Хіба можна квітці рівнятися до сонця? Цвіти, як я: скромно, зате суцвіть багато!

— Або як я: пахну, наче мед! — хвалився медівник.

— Ні, краще, як я! — порадила польова гвоздика і показала рожеву квітку-зірочку. Сонце слухало їх з висоти і голубило кожну зеленинку.

Але одного разу воно сховалося за хмари. Арніка затужила.

— Чому ти не прояснюєшся? — питала вона в нахмареного неба.— Чому ти не смієшся? — кликала сонце.

— Бо мені сумно,— мовило сонце з-за сивої пелени.— Ген у долині, у смерековій хатчині, сидить мала дівчинка, мов леліточка, і прегірко плаче. А я не можу її розрадити!

Глянула арніка (а з полонини видно весь світ) — справді, сидить дівчинка, мов леліточка, витирає сльози.

— Скажи мені, сонце, чого вона плаче?

— Бо в неї мама захворіла і не видужає, поки не нап'ється живої води! — відповіло сонце і прикрилось ще темнішими хмарами.

Сумує арніка, хилить листочки додолу. А далі й каже:

— Піду я шукати живу воду. Інакше біді не зарадиш.

— Що ти, арніко! — зашуміла зелена полонина.

— Куди ти, арніко? Одна-одненька, та ще й боса? — зашелестіли трави.

— Зачекай трішки! — гукає нечуй-вітер.— Я витчу шовкові парашути, на них полечу білим світом, ту воду пошукаю!

— Зажди до осені! — і реп'ях озвався.— Восени трапляється помандрувати на собачому хвості. Як не є, а все не пішки.

Та арніка лиш голівкою похитала:

— Ні, не чекатиму.

Вийшла на широке роздоріжжя — котрим шляхом податися?

— Повій, вітре, по Карпатах,— просить вона.— Політай, подивись, може, побачиш, де джерело з живою водою?

Повіяв вітер, облітав гори та й розказує:

— Вуйко Петро нові ворота ставить, дівці Аничці на весілля стручні[1] печуть. Більше я нічого не побачив!

— Може, ти, лісовий шуме, про живу воду почуєш? — знов питає арніка.

Прокотився лісовий шум верховинами і до арніки вернувся:

— Попід буками суниці достигли, у лісі білі гриби кинулися, а в гнізді у горлиці вилупились пташенята. Більше я нічого не вивідав!

Оглянулася арніка: в кого ще про живу воду спитати? Ніде нікого, тільки серед неба мала цяточка, мов мачинка.

— Чи то ти, славний орле беркуте? — питає арніка.

— Я,— проклекотів з неба беркут.— Я один знаю про те, що ти шукаєш, бо далеко літаю, а ще далі бачу.

Спустився донизу, сів на сивому камені.

— За верхами, за лісами, аж там, де баба дріт пряде, стоїть найстарша гора на ймення Говерла. Вона головою в небо впирається, блискавками підперізується. З її верха й витікає живе джерело! Тільки як ти туди дістанешся, дитинко-зеленинко?

Уклонила арніка славному орлові беркутові:

— Мушу дістатися.

Де трава висока — вітер стежку прогорне. Де потічок біжить — верба гілки, наче кладку, простеле.

— Чи сюди до найстаршої гори на ймення Говерла? — гукає арніка.

— Сюди, сюди! — кивають трави.— Через бір, але в бору стережися: там блуд сидить, мандрівників збиває з дороги!

[1] Стручні — весільне печиво у гуцулів.